

Назва дисципліни, обсяг в кредитах ECTS	Інтелектуальні системи аналізу даних, 6 кредитів ECTS
Загальна інформація про викладача	Самойлов С.П., без звання, без ступеню, старший викладач кафедри КІТ; тел. (056)373-15-35; E-mail: samyl67@ukr.net
Курс та семестр, у якому можливе (планується) вивчення дисципліни	Бакалаври, 4 курс, 2 семестр
Факультети/ННЦ, студентам яких пропонується вивчати дисципліну	Комп'ютерних технологій і систем
Перелік компетентностей та відповідних результатів навчання, що забезпечує дисципліна	<ul style="list-style-type: none"> -Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; -Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; -Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; -Здатність ідентифікувати, класифікувати та формулювати вимоги до програмного забезпечення; -Здатність брати участь у проектуванні програмного забезпечення, включаючи проведення моделювання (формальний опис) його структури, поведінки та процесів функціонування; -Здатність розробляти архітектури, модулі та компоненти програмних систем; -Володіння знаннями про інформаційні моделі даних, здатність створювати програмне забезпечення для зберігання, видобування та опрацювання даних; -Здатність застосовувати фундаментальні і міждисциплінарні знання для успішного розв'язання завдань інженерії програмного забезпечення; -Здатність обґрунтовано обирати та освоювати інструментарій з розробки та супроводження програмного забезпечення; -Здатність до алгоритмічного та логічного мислення.
Опис дисципліни	
Попередні умови, необхідні для вивчення дисципліни	<ul style="list-style-type: none"> - Вища математика (математичний аналіз); - Основи програмування; - Дискретні структури; - Теорія ймовірностей та математична статистика; - Алгоритми та структури даних;

	<ul style="list-style-type: none"> - Комп'ютерна дискретна математика; - Бази даних; - Лінійна алгебра та аналітична геометрія; - Конструювання програмного забезпечення; - Програмні засоби загального користування.
Максимальна кількість студентів, які можуть одночасно навчатися	70-75 чоловік.

Теми аудиторних занять та самостійної роботи	<p>32 години лекцій, 16 годин практичних занять, 32 години лабораторних занять.</p> <p>Основні теми лекцій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вступ в предмет і задачі дисципліни «Інтелектуальні системи аналізу даних». - Дані. Класифікація даних. - Технології баз даних. Системи підтримки прийняття рішень (СППР). Сховища даних. OLAP-системи. - Загальні уявлення про Data Mining (інтелектуальний аналіз даних). Основи інтелектуального аналізу даних. - Методи і стадії Data Mining. - Класи систем Data Mining. - Задачі Data Mining (інтелектуального аналізу даних). - Процес Data Mining. - Сучасні методи аналізу даних. - Методи класифікації і прогнозування. - Основи нейрокібернетики. Нейронні мережі. - Організація асоціативної пам'яті. Дискретна нейронна мережа Хопфілда. - Навчання нейронних мереж. - Системи, що базуються на знаннях. Експертні системи. - Еволюційні алгоритми. Простий генетичний алгоритм (ПГА). - Інструментальні засоби Data Mining. <p>Основні теми практичних занять:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Прості методи обробки даних. Інтерполяція функцій. - Прості методи обробки даних. Апроксимація функцій. - Часові ряди. Аналіз даних з використанням часових рядів. - Дискретна нейронна мережа Хопфілда. - Алгоритми навчання нейронних мереж. Алгоритм зворотнього розповсюдження помилки.
--	---

	<p>Основні теми лабораторних занять:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проста обробка даних. Інтерполяція функцій. - Прості методи обробки даних. Апроксимація функціональних залежностей методом найменших квадратів. - Побудова моделі множинної лінійної регресії. - Обробка даних за допомогою нейромережевих пакетів. Пакет NeuroPro. - Побудова нейронної мережі Хопфілда. - Створення і навчання нейронної мережі. Алгоритм зворотнього розповсюдження помилки. - Проектування та побудова експертної системи зі зворотнім механізмом висновку. - Еволюційні алгоритми. Простий генетичний алгоритм (ПГА).
Мова викладання	українська
Рекомендована література	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дюк, В. Data Mining: учебный курс [Текст] / В. Дюк, А. Самойленко. – СПб.: Питер, 2001. – 368 с. 2. Чубукова, И.А. Data Mining: учебное пособие [Текст] / И.А. Чубукова. – 2-е изд., испр. – М.: Интернет-Университет Информационных Технологий; БИНОМ. Лаборатория знаний, 2008. – 382 с. 3. Технологии анализа данных: Data Mining, Visual Mining, Text Mining, OLAP [Текст] / А.А. Барсегян, М.С. Куприянов, В.В. Степаненко, И.И. Холод. – 2-е изд., перераб. и доп – СПб.: БХВ-Петербург, 2007. – 384 с. 4. Анализ данных и процессов: учебное пособие [Текст] / А.А. Барсегян, М.С. Куприянов, И.И. Холод, М.Д. Тесс, С.И. Елизаров. – 3-е изд., перераб. и доп. – СПб.: БХВ-Петербург, 2009. – 512 с. 5. Паклин, Н.Б. Бизнес-аналитика: от данных к знаниям: учебное пособие [Текст] / Н.Б. Паклин, В.И. Орешков. – 2-е изд., испр. – СПб.: Питер, 2013. – 704 с. 6. Бондарев, В.Н. Искусственный интеллект: учебное пособие для вузов [Текст] / В.Н. Бондарев, Ф.Г. Аде. – Севастополь: Издательство СевНТУ, 2002. – 615 с. 7. Хайкин, С. Нейронные сети. Полный курс [Текст] / С. Хайкин: Пер. с англ. – М.: ООО «Издательский дом Вильямс», 2006. – 1104 с. 8. Попов, Э.В. Экспертные системы: Решение

неформализованных задач в диалоге с ЭВМ [Текст] / Э.В. Попов. – М.: Наука, 1987. – 288 с.

9. Гаврилова, Т.А. Базы знаний интеллектуальных систем: учебник для вузов [Текст] / Т.А. Гаврилова, В.Ф. Хорошевский. – СПб.: Питер, 2000. – 384 с.

10. Калан, Р. Основные концепции нейронных сетей [Текст] / Р. Калан: Пер. с англ. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2003. – 288 с.

Додаткова:

1. Круглов, В.В. Искусственные нейронные сети. Теория и практика [Текст] / В.В. Круглов, В.В. Борисов. – 2-е издание. – М.: Издательство «Горячая линия – Телеком», 2003. – 382 с.

2. Братко, И. Программирование на языке Пролог для искусственного интеллекта [Текст] / И. Братко: М.: Мир, 1990. – 559 с.

3. Адаменко, А.Н. Логическое программирование и Visual Prolog [Текст] / А.Н. Адаменко, А. М. Кучуков. – СПб.: БХВ-Петербург, 2003. – 992 с.

4. Медведев, В.С. Нейронные сети. MATLAB 6 [Текст] / В.С. Медведев. В.Г. Потемкин. Под общей редакцией В.Г. Потемкина. – М.: Диалог-МИФИ, 2002. – 496 с.

5. Рутковская, Д. Нейронные сети, генетические алгоритмы и нечеткие системы [Текст] / Д. Рутковская, М. Пилинский, Л. Рутковский: Пер. с польского. – М.: Издательство «Горячая линия – Телеком», 2004. – 452 с.

6. Калиткин, Н.Н. Численные методы: учебное пособие [Текст] / Н.Н. Калиткин. – 2-е изд., исправленное. – СПб.: БХВ-Петербург, 2011. – 592 с.

7. Моделі і методи соціально-економічного прогнозування: Підручник [Текст] / В.М. Геєць, Т.С. Клебанова, О.І. Черняк, В.В. Іванов, Н.А. Дубровіна, А.В. Ставицький. – Харків.: Видавничий дім «ІНЖЕК», 2005. – 396 с.